

Hozzunk létre egy (nemzeti) könyvtárat közösen!

Sirató Ildikó

sirato.ildiko@oszk.hu

MNMKK Országos Széchényi Könyvtár
tudományos kutató

Beérkezett: 2025.06.02.

Elfogadva: 2025.06.05.

Publikálva: 2025.08.05.

Fotó forrása: <https://www.nkp.cz/>

Babka, L., Bežová, M. Blaková, D. et. al. (2024) *We're Creating a Library. The National Library! Together! The National Library of the Czech Republic. Development Strategy for 2024–2027*, [online]. National Library of the Czech Republic, Prague. Elérhető: https://www.en.nkp.cz/files/other/nl_strategy2024.pdf (Utolsó elérés: 2025.06.01.)

A Cseh Nemzeti Könyvtár¹ 2024-ben megjelentetett, 2027-ig szóló stratégiája olvasható a kereskedelmi forgalomba nem került, de online szabadon elérhető kötet tizenkét fejezetében. A figyelemre méltó összefoglalás a főigazgatói előszót követően bemutatja

a könyvtár 1777-ben kezdődött históriáját a 2027-ben elkövetkező ünnepi, 250. esztendő vízióját szem előtt tartva.

A rövid és képes idővonallal is láthatóvá tett történet ismerteti néhány kiemelt csomópontot, fordulópontot (1777: a Klementinum Királyi Nyilvános és Egyetemi Könyvtárként Mária Terézia által történt megalapítása; 1781: a könyvtár a Monarchiában elsőként jogosulttá válik a Prágában működő nyomdák és kiadók publikációinak köteles példányokként történő gyűjtésére – Legal Deposit; 1924: a Klementinum felújítása és bővítése; 1990: az intézmény állami könyvtárból nemzeti könyvtárrá alakul; 1996: a könyvtár új raktárának megnyitása Hostivařban – az épület azóta egy új szárnyal bővült, s egy harmadik épületrésszel való kiegészítése is készül; 2003: a nemzeti könyvtár gyűjteménye egyre nagyobb ütemben digitálisan is elérhetővé válik).

Az első fejezetek után immár a 2027 felé mutató stratégia feltételrendszeréről és irányairól kapunk tájékoztatást. Az összesen huszonegy szakértő szerző számba veszi a fejlesztést befolyásoló külső és belső hatásokat, mint pl. az MI-nek és

Cite as / Így hivatkozd: Sirató, I. (2025) Hozzunk létre egy (nemzeti) könyvtárat közösen!, *Central European Library and Information Science Review (CELISR)*, 2(3), p. 365–366.

más korszerű technológiáknak, az adatok változó természetének, az információ- és tévinformáció-áradatnak, a társadalmi csoportok értékrendjének különbözőségeit jelző és a társadalmat megosztó, csoportjait elválasztó határok erősödésének, a külső-belső gazdasági és politikai környezetnek, a fenntartható fejlődés követelményeinek sürgető érvényesítését célzó kezdeményezéseknek, továbbá a gazdaságossági és modernizációs folyamatok tervezhetőségének és tervezésének, a könyvtár és a gyűjtemény elhelyezésére szolgáló épületeknek és állapotuknak, az emberierőforrás-gazdálkodásnak, a vállalati kultúrának és biztonságának a hatását a könyvtár jelen és tervezett státuszára, valamint működésére.

A Cseh Nemzeti Könyvtár fejlesztési stratégiáját ezt követően hét kulcsterületre vonatkozóan fogalmazták meg:

- a nemzeti kulturális örökség folyamatos megőrzése;
- korszerű szolgáltatáspolitikai;
- tudományos és kutatási tevékenység;
- digitalizálás és az eData-kezelés;
- a Cseh Nemzeti Könyvtár központi szerepe a cseh könyvtári rendszerben;
- a Cseh Nemzeti Könyvtár nemzetközi státusza, valamint az emberierőforrás-gazdálkodás.

A kötet hátsó borítóján szereplő QR-kódok a Cseh Nemzeti Könyvtár digitális gyűjteményeit nyitják meg: a Manuscriptoriumot, a Digitális Nemzeti Könyvtárat és a Webarchívumot.

¹ Cseh Nemzeti Könyvtár. Elérhető: <https://www.nkp.cz/en> (Utolsó elérés: 2025.06.01.)

